

El perquè de l'Àrea Vallès

(o Àrea Metropolitana del Vallès)

Perquè proposem sumar els dos consells comarcals i atorgar-los competències metropolitanas, com transport, capacitat d'inversió territorial o d'actuació social com coordinar la formació professional? - Doncs perquè entenem que el Vallès concentra la major densitat productiva del sud d'Europa i perquè dins la regió de Barcelona precisa d'un tractament específic que superi ser la dura perifèria de l'Àrea de Barcelona. Aquesta sí, reconeguda internacionalment com un àmbit de bon urbanisme i de bon fer ciutat!

Però anem a pams. Creiem que a la Catalunya de demà només hi ha d'haver dos poders polítics electes: els ajuntaments i la Generalitat i tota la resta d'organitzacions són tècniques, funcionals i supeditades, se'n diguin comarques o àrees metropolitanes. I de diputacions no en calen, hem de superar la divisió provincial i ho hem de fer sense aquest dinosaures anomenats diputacions.

Ens calen més regions que quatre (províncies) i entre elles hi haurà la de Barcelona, formada pel Barcelonès i el Baix Llobregat (sumades fan l'Àrea metropolitana de Barcelona), més el Vallès (els dos territoris comarcals però amb una única administració) i el Maresme. Aquesta regió, o vegueria, seria un àmbit polític de representació al Parlament, de descentralització de les Conselleries de la Generalitat, però no li cal una "diputació" encara que algunes coses faríem en conjunt a la Regió: per exemple un Pla Estratègic.

Una àrea metropolitana ve a ser com una comarca reforçada, reforçada amb més competències i situada a un territori que s'ha fet més complex. I així succeeix a la façana marítima de Barcelona i el delta del Llobregat, com també al Vallès o al Camp de Tarragona i les solucions han de ser similars. A la resta de Catalunya ja seria suficient amb les comarques com entitats de suport municipal. De la mateixa manera que fem comarques sumant municipis, les àrees metropolitanes sumen comarques. Per què, hores d'ara, algú es veu capaç de traçar la frontera entre Vallès Occidental i Oriental? – pregunteu-ho a la gent de la Riera de Caldes i veureu que és impossible.

Una Àrea Vallès permetria gestionar el transport públic més enllà de cada municipi i fer-ho integrant les línies que són concessions de la Generalitat. Permetria ser interlocutor potent de la Generalitat i del Ministeri de Foment (fins el dia que ens calgui) per a les inversions sempre absents i escadusseres que històricament ens han lliurat. Un Vallès reforçat permetria una acció social potent coordinant la formació professional en el conjunt dels centres de FP i fer-ho amb un instrument adequat, per exemple de la mà de la Generalitat (a Barcelona ciutat hi ha un consorci que gestiona tota l'educació entre l'Ajuntament i la Generalitat). En la major concentració productiva del país, organitzar l'especialització dels centres formatius i sembrar una dinàmica de pràctiques a les empreses constituiria un enorme salt de qualitat. Al Vallès podríem també gestionar aspectes ambientals i posseir una política agroforestal a la plana, sempre absent, la qual demana una clara visió supramunicipal, com també la demana l'ordenació dels rosaris de polígons industrials.

Dins una Àrea Vallès seria possible que la feina s'organitzés en diferents agrupacions. Per exemple, l'actual Consell Comarcal del Vallès Occidental posseeix una comissió de petits municipis, i per la mateixa via podrien haver-hi aspectes de visió Occidental o bé Oriental, per determinades valls (Tenes, Ripoll...), per àmbits (Baix Montseny,...) per determinats eixos (C17, B30,...), etc. Seria possible, fins i tot, que un municipi assolís una adhesió més

tipus "comarcal" que "metropolitana", per exemple no participant en els programes d'inversió d'actuacions metropolitanes. Llavors seguiria, com ara, gaudint dels serveis de transport escolar, dels centres de residus, etc. Avui, però, la insuficiència de les atribucions dels consells comarcals ha produït una proliferació d'organismes satèl·lits, com consorcis de residus, turisme, ocupació, que estaria bé integrar en una sola entitat, única però flexible. Més o menys el que ha fet l'Àrea Metropolitana de Barcelona, que llueix integració i atenció local als municipis, però des d'un organisme que no és ni petit ni fracturat. I així, al Vallès, realitzar un salt de qualitat només és possible per elevació: amb un organisme amb una més potent base legal i aquesta és la idea de l'Àrea Vallès.

En el nostre cas, de la mateixa manera que l'Ajuntament de Barcelona no pesa en nombre de consellers metropolitans en la proporció dels seus habitants, també al Vallès hi haurien similars esquemes de solidaritat i equilibri. L'Oriental pesaria amb més consellers que l'Occidental, tot i disposar de menys habitants. I els recursos aportats, proporcionals a la riquesa respectiva (béns immobles) també serien favorables en direcció a la banda oriental. I aquesta opció seria correcte des d'un punt de vista territorial, perquè és a la banda d'orient on hi calen elements d'estructuració i qualitat. Per exemple, recordi's que els Ferrocarrils de la Generalitat FGC no existeixen en l'Oriental, o que la universitat (Autònoma i Politècnica) es concentra a l'Occidental.

L'Àrea Vallès és un veritable projecte a la nostra escala, però ho es també a la del país sencer, Catalunya, ja que és la peça clau del corredor prelitoral (eix mediterrani) i un element decisiu de l'economia productiva. Algú s'atreveix a posar en dubte la força d'aquesta proposta? La nostra voluntat és aconseguir la creació per llei de l'Àrea Vallès al servei dels nous ajuntaments de maig.

manel larrosa
febrer 2015.